

«З ТРЫМА ДЗЕЦЬМІ МОЖА СПРАВИЦЦА КОЖНАЯ ПАРА»

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Дочкам кажу: першым чынам — сям'я, а пасля ўсё астатняе. У мяне менавіта так і атрымалася. Рабіць стаўку толькі на кар'ерны рост, намерана адмаўляючыся ад астатніх сфер жыцця, не варта.

Я сапраўды лічу, што паколькі мы жанчыны, то і першае, што мы павінны зрабіць на гэтай зямлі, — гэта нарадзіць дзяцей! Дзеці — самае найлепшае. Не кожная з нас гэта да канца разумее.

— **Вы працуеце старшым пракурорам упраўлення Генеральнай пракуратуры па нагляду за выкананнем заканадаўства на транспарце і ў мытных органах Генпракуратуры. Такая пасада, безумоўна, патрабуе цвёрдасці характару. А дома дзеці: там трэба быць ласкавай матуляй. Як знаходзіце баланс?**

— Па вялікім рахунку я «белая і пушыстая», аднак у любы момант магу расставіць усе кропкі над «і», калі гэтага патрабуе сітуацыя. Важна ўмець ставіцца да людзей з разуменнем, але не патураць кожнаму капрызу. На працы ўсё проста: ёсць патрабаванні заканадаўства, у межах якіх мы дзейнічаем.

Многія думаюць, што жанчыны ў нашай прафесіі чарцуюць. Але гэта не так. Кожная з нас прыгожая душой і сэрцам, проста прафесія ў нас адказная і патрабуе знешняй і ўнутранай сур'езнасці.

— **Вечнае пытанне да шматдзетных матуль, якія працуюць: як усё паспяваць?**

— Пра гэта ў мяне запытваюцца ўсе мае сяброўкі і нават калегі па працы. Сакрэт у добра спланаваным распарадку дня. Я і сама раней не ведала, колькі можна паспець за суткі, калі ўсё загадзя прадугледзець. Возьмем нядаўні выхадны: у 9 раніцы мы былі ў аквапарку, у гадзіну ўжо знаходзіліся на модным паказе, дзе дэфіліравалі нашыя дзяўчаткі, увечары яшчэ і ў госці з'ездзілі. Ніякіх дзённікаў не вяду і нічога не запісваю — усё трымаю ў галаве.

Я імкнуся ў кожным дне знаходзіць нешта пазітыўнае. Радуюся сонцу, добрым навінам, прыемным словам. І дзецям сваім заўсёды гавару: радуйся кожнаму дню, рабі па магчымасці ўсё найлепшым чынам. Калі што-небудзь папярэць не ў тваіх сілах, не трэба расстройвацца.

— **Ёсць думка, быццам чым больш дзяцей, тым прасцей іх выхоўваць. Праўда?**

— Тацяне зараз ужо 14, Кацярыне — 12 і сыну Аляксандру — 10 гадоў. Першае дзіця дае табе новы досвед. Калі нараджаецца другое ці трэцяе, ты, здаецца, ужо і ведаеш, чаго чакаць. Але лягчэй усё роўна не становіцца. Усе дзеці маюць свой непаўторны характар, тэмперамент. Калі ў дзяцей маленькая розніца ва ўзросце, першыя два-тры гады маці няпроста, але дзецям ніколі не бывае сумна. Яны заўсёды гулялі разам, прыдумвалі розныя забавы. І цяпер яны добра паміж сабой ладзяць.

Думаю, з трыма можа справіцца кожная пара. Гэта няпроста, але рэальна. Трэба любіць дзяцей, яны павінны быць жаданымі. Але спланаваць усё ў гэтай сферы дакладна не атрымаецца, ды і навошта?

— **Мы жывем у час інфармацыйнага грамадства. Шматлікія эксперты, блогеры і доктары па ТВ, у прэсе і праз сацсеткі вучаць «уменню быць мамай».**

ЗВЯЗДА

Прычым многія даказваюць абсалютна супрацьлеглыя думкі. Як не згубіцца ў інфармацыйнай плыні?

— Калі рыхтавалася стаць мамай упершыню (а было гэта на пачатку 2000-х), інтэрнэт яшчэ не ўвайшоў у наша жыццё. Затое літаратуры для будучых бацькоў хапала. Кніг тады я прачытала шмат і першым часам нават спрабавала прытрымлівацца пэўных парад. Але ў працэсе зразумела, што многае з напісанага не мае нічога агульнага з рэальным жыццём. Лічу, што трэба валодаць інфармацыяй, аднак не «губляць галаву» і дзейнічаць па абставінах.

— **Самая важная думка, якая прыйшла да вас з нараджэннем дзяцей?**

— Дзеці — гэта наша шчасце, нашы нашчадкі, наш працяг, нават у дробязях. Бывае, гляджу на іх і заўважаю ў пэўных звычках ці рысах сябе ці мужа. Яны не бачылі,

разумеюць, што трэба рабіць, і нават могуць маніпуляваць такім чынам бацькамі.

Мы з мужам дамовіліся, што збольшага дзецьмі буду займацца я. У мяне і магчымасць была, калі што, скарэктараваць працоўны дзень, выйсці на бальнічны. Ён мужчына і са сваёй прафесіяй такога дазволіць сабе не можа. Паколькі дзеці мяне бачаць часцей, то ў нашай сям'і я гэткая «Бабка Ёжка». (Усміхаецца.) Больш строгая і патрабавальная. Калі нарадзіўся Саша, муж тры гады працаваў пракурорам у Гомелі. Ён прыязджаў дадому толькі на выхадныя. Калі б не дысцыпліна і строгі парадак, якія панавалі ў той час у нашым доме, то мне было б вельмі цяжка.

— **Не магу не адзначыць, што выглядаеце вы шыкоўна! Зусім не падобныя на стэрэатыпны вобраз шматдзетнай маці: стомленай жанчыны, якая махнула рукою на прыгажосць.**

— Але я таксама бываю стомленай! Магу прыйсці з працы і папрасіць у дзяцей «гадзінку цішыні». Яны ўжо падраслі і разумеюць. Немагчыма ўвесь час знаходзіцца на ўздыме, нешта не атрымаецца і можа ісці не так, як хочацца. У такія моманты я зачыняюся ў пакоі, бяру кніжку ці ўключаю добры фільм.

А наконт жаночага характара... Колькі б дзяцей ні было, нельга забываць, хто мы ёсць. Жанчына павінна заўсёды выглядаць прыгожа. Я нават падчас дэкрэту старалася быць прывабнай, мне самой падабаецца, калі я выглядаю добра. Каб гэтага

Пераможцы конкурсу «Жанчына года — 2018» у намінацыі «Мацярынская слава». Юлія ТРЫКОЗА другая злева.

як мы ў свой час нешта рабілі, але зараз падростаюць і паступаюць такім жа чынам.

Таму так важна выхоўваць не словам, а справай. Мы вядзем актыўнае жыццё: ходзім у кіно, займаемся спортам, выязджаем за горад, імкнёмся правесці водпуск на моры. Думаю, што свае семі дзеці будуць будаваць па нашым прыкладзе. Усё тое, што ўпітаюць зараз, перададуць нашым унукам.

— **Адна з прычын канфліктаў у беларускіх сем'ях — розныя погляды партнёраў на выхаванне дзяцей. Як пары дасягнуць кампрамісу ў гэтым пытанні?**

— З самага пачатку абмеркаваць сваё бачанне выхавання. Паміж бацькамі павінен быць поўны давер. Нельга дапусціць сітуацыю, калі тата забараняе нешта, а мама дазваляе, ці наадварот. Гэта падрывае аўтарытэт аднаго з бацькоў у вачах дзяцей. Яны не

дасягнуць, я займаюся спортам: плаваю, хаджу ў спартзалу. Хочацца быць прыгожай не толькі для мужа і дзяцей, але і для ўласнай упэўненасці.

— **Юлія, аб чым марыце?**

— Ёсць у нас з Уладзіславам адна даўняя-даўняя мара — адправіцца куды-небудзь удваіх хоць на тыдзень. У нас не было вясяльнага падарожжа: спачатку на працы не адпускалі, а з нараджэннем дзяцей было ўжо не да гэтага. Але мы не пакідаем планаў, проста адклалі іх на няпэўны час. Пакуль у нас ёсць адна вясялая кампанія, без якой немагчыма ўявіць адпачынак. Вось стануць нашы Таня, Каця і Саша больш самастойнымі, тады мы і здзейсім сваю романтичную вандроўку.

Ганна КУРАК,
фота з архіва сям'і ТРЫКОЗАЎ.

ЯКАЯ ТЫ, АДЗІНОТА?

— Знік мой гузік! Згубіўся! Не магу нідзе яго знайсці! — жаліцца бабуля, заходзячы ў ардынатарскую.

— Які гузік? Чаму вы так з-за яго перажываеце? Зараз пашукаем яго разам, — спрабую як псіхолаг суцешыць бабулю і адначасова ўдакладніць, што ж насамрэч здарылася.

— Ой, не знойдзем! Я ўжо ўсё абшукала! Яго нідзе няма! — плача яна.

— Ён такі каштоўны? Можа, старажытны? А дзе ж ён быў? На вашай сукенцы ці на кофточцы? — распытваю я.

— Не, не на сукенцы! У скрыначцы! Ён — звычайны! Але я ж яго карміла! Я ж яго даглядала! — не супакойваецца бабуля.

— Але кармілі? Каго? Гузік?! — мне робіцца не па сабе. Чысценькая, ахайная, разважлівая, цалкам адэкватная бабуля — і раптам такое!

— Я на нітачку яго падвешвала і маятнік рабіла! Ну, вы ж разумееце, пра што я кажу, — тлумачыць бабуля.

— А-а-а... І навошта вам маятнік?

— А я ў яго пыталася, ці прыйдзе да мяне валанцёрка Оля! — паведамляе бабуля.

Дзякуй богу, гузік стараннямі медсестраў дый іншых супрацоўнікаў бальніцы неўзабаве знаходзіцца. Бабуля адразу ж супакойваецца і веселее. А валанцёрка Оля ў той дзень не прыходзіць. Яна і так даволі часта наведвае бальніцу, нягледзячы на тое, што ў яе — свая сям'я, адказная праца, ужо не маладыя бацькі, іншыя справы...

Самадастатковых людзей сталага веку ў нашай краіне і ў наш час — адзінкі. Адсутнасць самадастатковасці часта прыводзіць да вялізных праблем: чалавек, які нічым не заняты, пачынае патрабаваць да сябе падвышанай увагі сваякоў, медперсоналу, валанцёраў, бо ён не ў стане застацца сам-насам з сабой.

Але ні сваякі, ні медыкі, ні валанцёры, ні псіхолагі пры ўсім іх жаданні не могуць удзяліць такому чалавеку столькі увагі, колькі ён патрабуе. Чалавек пакутуе, хваробы прагрэсуюць.

У той жа час павялічваецца колькасць маладых людзей, якія з задавальненнем застаюцца сам-насам са сваім улюбёным камп'ютарам, і больш ім нішто і нішто непа-трэбна, нават жаданне апянуцца за межамі ўласнай кватэры ў іх адсутнічае.

Не, гэта не тыя маладыя людзі, якія захварэлі на залежнасць ад камп'ютарных гульняў і сацыяльных сетак і для якіх адзінай слушна будзе парада як мага хутчэй звярнуцца па дапамогу да псіхолага або ўрача-псіхатэрапеўта.

Маладыя людзі, пра якіх я кажу, працуюць за камп'ютарам, заказваюць па камп'ютары неабходныя харчовыя і прамысловыя тавары, там жа знаходзяць сабе сяброў, а потым, таксама па камп'ютары, пытаюцца ў псіхолагаў, ці нармальны лад жыцця яны вядуць, калі... не выходзяць з кватэры па некалькі тыдняў? І ці ўсё з імі ў парадку, калі такі лад жыцця іх цалкам задавальняе?

...Час знаходжання бабулі ў бальніцы падыходзіць да завяршэння, а яна зусім не хоча вяртацца дамоў, дзе ёй давядзецца цэлымі днямі быць адной «на ўсім гатовым». Яна марыць аб інтэрнаце, але клапатлівыя і любячыя сваякі ніколі не наважацца зрабіць такі крок. І таму дзень выпіскі з бальніцы, які, здавалася б, мусіць быць для чалавека вельмі радасным, для некаторых пацыентаў становіцца, як ні дзіўна, даволі сумным.

Згадаю і яшчэ адну вельмі прыемную, сімпатычную пажылую жанчыну, якая, нягледзячы на зусім дрэнны зрок, увесь час чытала кніжкі. «Я не хачу думаць аб мінулым, таму і чытаю іх адну за адной», — казала яна.

Была і іншая, якая, наадварот, успамінала сваё мінулае з вялікай удзячнасцю, і хоць жыццё ў яе было зусім не лёгкае, яна не пачувалася самотнай. Можна толькі парадавацца за такіх людзей і павучыцца ў іх любові да жыцця, напоўненага сэнсам, вераю, служэннем іншым людзям і здольнасцю перамагаць любыя цяжкасці.

Марына БАБРОЎСКАЯ, псіхолаг.